

Договор: Поддршка за имплементација на Стратегијата за Ромите

Број на договор: 2010/258-484

Предмет: **ПОЧЕТЕН ИЗВЕШТАЈ - РЕЗИМЕ**
за периодот 17 јануари – 14 февруари 2011

Овој Почетен извештај за проектот „Поддршка за имплементација на Стратегијата за Ромите“ го опфаќа првиот месец од активностите за имплементација на проектот – меѓу 17 јануари 2011 и 14 февруари 2011. Во него се претставени главните наоди од мисиите спроведени на терен од страна на тимот за техничка помош на ББИ. Форматот на извештајот беше однапред договорен со ДО, вклучувајќи ја и листата на анекси.

Првиот дел на извештајот дава ажурирани информации за средината во која се имплементира проектот, вклучувајќи ја политичката и институционалната состојба, правното опкружување, а исто така и проектите кои се имплементираат во релевантниот сектор. Делот којшто го опишува политичкото опкружување се осврнува на основните програмски определби на Извештај за напредокот за 2009 и 2010 на Европската Комисија, извештајот Декадна стража (Decade Watch) 2010 и Одлуката на ЕК за политиките за Ромите од септември 2010. Овие определби ја потврдуваат високата релевантност на активностите на овој проект и резултатите кои треба да се постигнат. Исто така, дадени се податоци на национално ниво и заклучоци од други извештаи и оценки за состојбата на Ромите во земјата, кои потврдуваат дека иако се постигнати напредок и суштински подобрувања, Ромите сеуште се најранливата и маргинализирана група.

Второ, извештајот ги презентира наодите на проектниот тим со осврт на тековната состојба во однос на имплементацијата на **политики насочени кон Ромите во земјата корисник.** Клучен документ на политиката е националната Стратегија за Ромите усвоена од Владата во јануари 2005. Една од конкретните активности на проектот ќе биде оценка на функционирањето на системот за имплементација на Стратегијата за Ромите и да се дадат конкретни препораки за подобрување. Моментално, пет од десетте специфични приоритетни области за делување, утврдени со Стратегијата се опфатени со пет национални акциони планови изготвени во рамките на Декадата за Ромите. Стратегијата за Ромите нема конкретна програма за имплементација – се смета дека оперативните аспекти се опфатени со други конкретни секторски планови. Декадата за Ромите, а особено претседателство на земјата корисничка е една од специфичните области на интервенција на проектот во смисла на подготовка на националните засегнати страни успешно да ја организираат и раководат програмата на претседателството. Понатаму, проектот дава одлична можност да се планираат и организираат активностите на начин што ќе се земат предвид искуството и научените лекции од имплементацијата на политиките насочени кон Ромите во текот на изминатите пет години од Декадата.

Понатаму во извештајот се дадени главните заклучоци на тимот на проектот за имплементацијата на НАП-овите во четирите приоритетни области на Декадата.

Општо мислење е дека најуспешните интервенции и подобрувања за Ромите се случиле **во областа на образованието на Ромите**, посебно во последните две години. Ова главно се должи на забележителната тенденција на вклопувањето на добрите практики на граѓанските организации и странските донатори во системот на државна политика. Како резултат на владината афирмативна мерка и програмите за стипендирање, менторство и туторство, бројот на учениците Роми во средните училишта во земјата корисничка се зголеми за 57% во текот на последните 4 години

Позитивни резултати за Ромите има исто така и во **областа на вработувањето**, иако реалните потреби бараат да се направи многу повеќе. Од 2010 год. Ромите се дефинирани како посебна целна група во владиниот План за Вработување 2008-2012. Секоја година МТСП усвојува Оперативен план за активни програми и мерки за вработување Планот за 2011 исто така вклучува посебна програма за поддршка на невработените Роми. Сепак, стапката на невработеност меѓу Ромите останува многу повисока отколку просекот за земјата.

Информациите здобиени во текот на почетната фаза покажуваат дека главното прашање во однос на имплементацијата на владината политика во **областа на здравствената заштита** на Ромите е постепено намалување на државните средства од буџетот доделени за оваа намена во текот на последните неколку години. Главни активности од здравството за Ромите во 2010 беа обуките за медијатори во здравството. Ова е во согласност со иницијативата одобрена од Владата на земјата корисник за спроведување на програмата за Роми медијатори за здравство во иднина.

Во **областа на домувањето** за Ромите досега имаше ограничени постигнувања. Министерството за транспорт и врски (МТВ) има некои битни определби во однос на законската регулатива, ревизијата на новиот урбанистички план за Шуто Оризари и изградба на згради со станови за социјално загорзените семејства. Има одлука на владата дека 10% од овие станови треба да бидат за Ромите. Во 2010, од вкупно 1753 такви станови, за Ромите беа обезбедени 58, лоцирани во 7 градови. Најголемиот проблем поврзан со домувањето на Ромите се однесува на фактот дека во најголем број на случаи тие немаат документи за сопственост за објектите во кои живеат, што главно се должи на неисполнување на стандардите за легализација.

Извештајот дава слика на тековната ситуација со достапноста на локалните акциони планови (ЛАП), а кои се однесуваат на четирите приоритети од Декадата на Ромите. Моментално, има 6 ЛАП-ови за домување, 10 за вработување, 5 за образование и 4 за здравство.

Во однос на **административното опкружување**, извештајот ги опишува клучните одговорности на институциите кориснички во врска со Стратегијата и Декадата за Ромите. Главниот заклучок е дека моментално, тројната врска МБР – НКТ – ОИСДР и координацијата не се сосема јасни во административна и техничка смисла и не постои официјална одредба или стратешки документ коишто ја уредуваат нивната интеракција на систематски начин.

Извештајот го претставува и **правното опкружување** на проектот, ја исцртува европската правна рамка, ја набројува сета релевантна законска регулатива на земјата корисничка и други правно обврзувачки документи. Друг дел од истото поглавје дава преглед на релевантните скорешни или тековни проекти и активности финансирани од ЕУ и други донатори.

Поглавјето 4 дава извештај за **активностите имплементирани** во текот на почетната фаза. Имплементирани беа две главни групи на активности – административно организирање на проектот и почеток на техничката и проектната координација. Во првата група, главните резултати се однесуваат на мобилизираниот тим на експерти

од проектот и членовите на конзорциумот, воспоставените релации со корисниците и засегнатите страни, започнатата конкурентска процедура за селекција и ангажирање на 3 лица за административна поддршка и целосно оперативна и опремена канцеларија на проектот. Главните резултати од втората група на активности се однесуваат на собрани и прегледани релевантни документи и донаторски иницијативи, ажуриран план за работа на проектот и распоред на ресурси, одржаните состаноци со ДО и корисниците и учеството на почетниот состанок на проектот со ДО, корисниците и засегнатите страни.

Извештајот исто така дава и **план на активности за целото времетраење на проектот**. Има неколку предлози за мали измени во методологијата којашто е предложена во техничката понуда, кои се јасно назначени во текстот.

Тимот за техничка помош овде предлага план за имплементација за следниот тримесечен период, кој ќе се користи како алатка за управување, а исто така и за целите на следењето.

Управувањето на проектот е елаборирано во Поглавјето 5, каде што е даден опис на Управниот комитет на проектот (кој треба да се формира), управувањето на проектот, прашањата на човечки ресурси, распоредот за поднесување на извештаи и договорните аспекти

Последните поглавја опфаќаат прашања поврзани со **следење и евалуација и ажурирани ризици и претпоставки** од значење за имплементацијата на проектот. Направен е опис на индикаторите, со нивна класификација по тип – квалитет, квантитет и изведба.

Анексите се дадени на крајот од извештајот.

Поддршка за имплементацијата на Стратегијата на Ромите

Овој проект е финансиран од Европската Унија

